

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2019. június 26. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A vádlott ellen emberölés büntette miatt indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2019. február 26. napján kelt 26.B.1056/2018/15. számú ítéletét helybenhagyja, azzal, hogy a vádlott kínai állampolgár.

A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A vádlottal szemben a Fővárosi Főügyészség NF.13389/2000/49-I. számú vádirata alapján indult büntetőeljárás 2018. szeptember 12. napján.

A Fővárosi Törvényszék 2019. február 26. napján kihirdetett 26.B.1056/2018/15. számú ítéletével a vádlottat társtettesként elkövetett emberölés büntette (Btk.160.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a.) pont) miatt 14 év szabadságvesztésre és Magyarország területéről végleges kiutasításra ítélte. A szabadságvesztés büntetést fegyházban rendelte végrehajtani, továbbá megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a 2019. február 26. napján megtartott tárgyaláson a vádlott védője jelentett be fellebbezést, elsősorban felmentésért, másodlagosan enyhítésért.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség 2019. április 25. napján kelt BF.238/2019/2. számú átiratában arra hivatkozott, hogy a felmentést célzó védelmi fellebbezés nem alapos. Hivatkozása szerint a Fővárosi Törvényszék az ügyet a szükséges körben felderítette, a beszerezhető bizonyítékokat perrendszerűen az eljárás anyagává tette, majd azokat egyenként és összességében mérlegelve rögzítette ítélete tényállásában mindazokat a tényeket, melyek ítéleti bizonyossággal megállapíthatóak voltak. A rögzített tényállás megalapozott, felülbírálatra alkalmas. A törvényszék indokolási kötelezettségét teljesítette, az nem ellentétes a logika szabályaival. A megállapított tényállás alapján a bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére. A jogi minősítés helyes, hiszen a bíróság az elbíráláskor hatályos törvényt, tehát a jelenlegi Btk. rendelkezéseit alkalmazta. A tényállás megállapítása és a bizonyítékok értékelése az elsőfokú bíróság joga és kötelezettsége, így a releváns bizonyítékok újraértékelése útján a rögzített tényállást támadó, a vádlott bűnösségét vitató és felmentését bizonyítottóság hiányában kezdeményező elsődleges védői fellebbezés nem vezethet eredményre. A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket helytállóan jelölte meg és ezek alapján a bűncselekmény tárgyi súlyára és a bűnösségi körülményekre tekintettel eltúlzottnak semmiképp nem tekinthető határozott idejű szabadságvesztés büntetést szabott ki,

illetve a vádlottat véglegesen kiutasította Magyarország területéről. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát törvényesen állapította meg, az fegyház fokozat. A kiszabott büntetés alkalmas a büntetési célok elérésére. Az egyéb rendelkezések a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége és a bűnügyi költség viselése körében hozott döntések is törvényesek. A büntetőügy nem tartalmaz olyan eddigi bírói értékelési körbe nem vont körülményt, amelyre alapítottan a vádlottra kiszabott büntetés enyhíthető lenne, ezért az ezt célzó másodlagos védői fellebbezés a felülbírálati eljárásban nem foghat helyt.

Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét hagyja helyben.

A védő írásbeli beadványában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletben a tényállást helytelenül állapította meg és a beszerzett bizonyítékokat is helytelenül értékelte, ezért tévesen következtetett a védenca bűnösségére. A vádlott az eljárásban vallomást nem tett, mivel nem sikerült őt felkutatni, így a tanúk vallomásából és egyéb bizonyítékokból lehet kiindulni. A tanúk közül a tanú1 a cselekményt közvetlenül nem észlelte. tanú2 jelen volt a bűncselekmény elkövetésekor, de közvetlenül nem látta azt, hogy ki lőtte le a sértettet, kinél volt a fegyver, csupán arra tudott nyilatkozni, hogy a vádlott a helyszínen volt. A tanú3 vallomásai nem voltak következetesek, először úgy nyilatkozott, hogy kést látott a vádlottnál, majd ezt módosította, hogy látott a vádlottnál fegyvert. Hiába volt ő is jelen az elkövetéskor, a sértettel együtt ő is kiugrott a gépkocsiból, próbált menekülni, elbújni, így csak a lövéseket hallotta, de nem látta ki lőtt a sértettre. A tanú7 csak a bűncselekményt kiváltó előzményekről tudott nyilatkozni, ahogy a tanú4 is. A tanú5 is csak a vádlottak és a sértett között kialakult konfliktusról tudott nyilatkozni, illetve hallotta dicsekedni a vádlottat, hogy ő lőtte le a sértettet, azonban a tanú vallomása olyan közvetlen bizonyítékként nem értékelhető, amelyre ítéleti tényállást lehet alapítani.

Álláspontja szerint a vádlott bűnösségét nem lehet a fenti tanúk vallomására alapítani. Ezen bizonyítékok nem alkalmasak arra, hogy tényállást, illetve büntetőjogi felelősséget lehessen rájuk alapítani. Felelősséget feltételezésekre nem lehet alapozni. Az eljárásban olyan bizonyíték vagy adat nem merült fel, amelyből kétséget kizáróan arra lehetne következtetni, hogy a cselekményt védenca követte el. A tényállás megállapítása szempontjából a közvetett bizonyíték valamely tény bizonyítására akkor alkalmas, ha a bizonyítandó tényen kívül más tény lehetősége kizárt. Ha az ügyben bűnösség irányába mutató közvetlen bizonyíték nincs és a rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok kétséget kizáró módon csak arra adnak választ vagy következtetési alapot, hogy a bűncselekményeket akár a vádlott is elkövethette, de az adatok alapján a vádlott ártatlanságát megcáfolni nem lehet, bizonyítottság hiányában fel kell menteni.

A védő elsődlegesen indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és bizonyítottság hiányában mentse fel a vádlottat. Másodlagosan enyhítés miatt nyújtott be fellebbezést a vádlott védője. Enyhítő körülményként kérte értékelni az időmúlást, azt, hogy a vádlott a cselekmény elkövetésekor büntetlen előéletű volt.

A védői fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság a felmentésre irányuló védői fellebbezésre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.590.§ (1), (2) bekezdése alapján, az azt megelőző eljárással együtt bírálta felül.

A fentiek szerint lefolytatott eljárás során a másodfokú bíróság megvizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság betartotta-e a perjogi szabályokat és ezen vizsgálat alapján megállapította, hogy a Fővárosi

Törvényszék az eljárása során azokat megtartotta, a Be.607.§ és a 608.§ (1) bekezdésében felsorolt - az ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezető - eljárási szabálysértést az ítéletábra nem észlelt, ilyenre az eljárás résztvevői sem hivatkoztak.

Az elsőfokú bíróság eljárása során megtartotta a Be. CI. fejezetébe foglalt, a távollévő terhelttel szembeni eljárás szabályait, a Be.749.§ (2) bekezdése alapján helyesen mellőzte az előkészítő ülés tartását. Helyesen járt el a Fővárosi Törvényszék akkor is amikor a 2019. február 26.-ai tárgyaláson a tanúk korábbi vallomását felolvasással tette tárgyalás anyagává. Ebben a körben a jegyzőkönyv, illetve az ítélet nem jelöli meg az ezen felolvasás alapjául szolgáló törvényhelyet, míg a fővárosi főügyész helyettes 2018. szeptember 11. napján kelt vádirata tévesen hivatkozta a Be.527.§ (1) bekezdés a.) pontját valamennyi tanú vonatkozásában. A Be.527.§ (1) bekezdésének a.) pontja ugyanis kizárólag akkor teszi lehetővé a tanú eljárás során korábban tett vallomásának ismertetését, ha az a tárgyaláson nem hallgatható ki vagy a tartós külföldi tartózkodása miatt az nem lehetséges. Jelen esetben a kínai állampolgárságú tanúk esetében ezen feltétel megvalósul ugyan, azonban a magyar állampolgár, állandó lakóhellyel rendelkező tanúk esetében a tanúvallomások felolvasásának jogszabályi alapja ezen vádiratban hivatkozott jogszabályhely nem lehet. Az ő vallomásuk felolvasására a Be.528.§ (1) bekezdése alapján kerülhetett sor az elsőfokú bíróság tárgyalásán.

Az elsőfokú bíróság ítéletében és a tárgyalási jegyzőkönyvben rögzítve sem adott számot arról, hogy a korábban az ugyanezen ügy miatt folyamatban volt, a Fővárosi Bíróság 16.B.160/1995. számú ügyében jogerősen elítélt vádlottak nyomozati és korábbi eljárásban tartott tárgyalásokon tett vallomásait mely jogszabályhely alkalmazásával tette tárgyalás anyagává. Ezt az ítéletábra pótolja. Az elsőfokú bíróság ezen eljárása megfelel a Be.177.§ (5) bekezdésében foglalt rendelkezésnek.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás mindenben megalapozott, az a bizonyítékok okszerű, logikus mérlegelésén alapul, ily módon a Be.593.§ (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A bizonyítékok értékelése kapcsán az elsőfokú bíróság által felhívottak nagyrészt megfelelnek a rendelkezésre álló vallomások és iratok tartamának. Iratellenességet, amely az ügy érdemére nem hatott ki, az alábbiakban észlelt a másodfokú bíróság:

- Az ítélet 2./ oldalán található, az indokolás második bekezdésében tévesen került rögzítésre, hogy a tárgyaláson jelenlévő ügyész a vádirati tényállást és minősítést változatlan tartalommal fenntartotta, tekintettel arra, hogy azt a tárgyaláson akként pontosította, hogy társtettesként kérte a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását.
- Az ítélet 2./ oldalán az indokolás negyedik bekezdésében tévesen került rögzítésre, hogy 2016. július 22. napján nemzetközi elfogatóparancs kiadására is sor került, az adott napon kizárólag európai elfogatóparancs kibocsátására került sor.
- Az ítélet 6./ oldalának második bekezdésében a 15 sor közepétől „főként T...” kezdetű megállapítás tételére a tanú5 részéről nem a második kihallgatása - 1994. szeptember 26. - során, hanem a későbbi 1994. október 19.-ei vallomásában került sor.

Ezt meghaladóan az ítéletben hivatkozottak megfelelnek az iratok tartalmának, mind a vallomások, mind az okirati bizonyítékok tekintetében.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, minden lényeges kérdésre kiterjedően, kellő részletességgel teljesítette azt. Helyesen hivatkozott az okirati bizonyítékként tárgyalás anyagává tett, a Fővárosi Bíróság 16.B.160/1995/42. számú ítéletében foglaltakra, illetve a Legfelsőbb Bíróság Bf.IV.274/1996/4. számú határozatában foglaltakra. Ezen jogerős ítélet a vádlott társainak büntetőjogi felelősségét megállapította, az vonatkozásukban jelen eljárásban is irányadó volt.

Helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelését követően, hogy a bűncselekmény előzetes kitervelése, illetve a vádlottnak a bűncselekmény elkövetésére tett nyilatkozatai tekintetében miért elfogadható a tanú5 vallomása, az ebben a körben kifejtetteket a másodfokú bíróság is osztotta. A sértett halála, az elkövetés helye, ideje és módja tekintetében a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv, az orvosszakértői vélemény és a kiegészítő orvosszakértői vélemények egyértelműen megállapíthatóvá tették azok körülményeit, az elsőfokú bíróság által ebben a körben kifejtetteket is osztotta a másodfokú bíróság.

Egyetértett az ítélet tábla az ítélet 11./ oldalán, a korábbi eljárásban vádlottként szereplő személyek és a tanúk vallomásainak egybevetését követő azon megállapítással, hogy kétséget kizáróan megállapítható, hogy 1994. szeptember 18.-án 0 óra 30 perc körüli időben a sértettet az őt üldöző személyek közül a vádlott lőtte meg és a tanú6 volt az, aki ezt követően a sértett nyakán vágott sebet ejtett. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat egyenként, összességében értékelte, tényből tényre helyesen következtetett. Erre való tekintettel nem foghatott helyt a védő azon hivatkozása, mely szerint az eljárásban olyan bizonyíték vagy adat nem merült fel, amelyből kétséget kizáróan arra lehetne következtetni, hogy a vádlott követte el a bűncselekményt. Az elsőfokú bíróság logikus érvelése a bizonyítékok értékelése kapcsán ezt kétséget kizáróan megállapíthatóvá tette.

A védelem azon hivatkozása, mely szerint a tényállás megállapítása szempontjából a közvetett bizonyíték valamely tény bizonyítására akkor alkalmas, ha bizonyítandó tényen kívül más tény lehetősége kizárt helytálló, azonban jelen ügyben az elsőfokú bíróság a közvetett bizonyítékok értékelése során számot adott arról, hogy miért zárható ki a más által történő elkövetés, miért a vádlott vonatkozásában állapítható meg, hogy ő adta le a sértett halálához vezető lövéseket. A másodfokú bíróság teljes egészében osztotta az elsőfokú bíróságnak azon érvelését, mely szerint az a feltevés, hogy a korábbi büntetőeljárásban vádlottként szereplő társai alaptalanul tettek volna az ismeretlen helyre távozó vádlottra terhelő vallomást, mivel vallomásaikat - az elsőfokú bíróság által levezetettek szerint - a tanúk vallomásai is alátámasztották egyértelműen megdőlt.

A cselekmény minősítésével összefüggésben a másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtettekkel, mind az emberölési szándék, mind a társtettesi cselekvőség, mind az előre kiterveltség tekintetében. Az elsőfokú ítélet 11./ oldalának utolsó és 12./ oldalának első három bekezdésében foglaltak teljes mértékben helytállóak.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a vádlott cselekményének elbírálásakor az elbíráláskor hatályos büntetőtörvénykönyv rendelkezéseit alkalmazta. A feltételes szabadságra bocsáthatóságra vonatkozó rendelkezés kedvezőbb volta valóban lehetővé teszi a Btk. 2.§ (2) bekezdésének alkalmazását. Ebben a körben rámutat a másodfokú bíróság, hogy a minősített emberölés esetében a büntetési tétel keret felső határa az életfogytig tartó szabadságvesztés, így az a körülmény, hogy a határozott tartamú szabadságvesztés esetében rövidebb az elkövetéskori jogszabály felső határa, mint az elbíráláskori jogszabály felső határa, nem eredményezi a bűncselekmény enyhébb büntetendőségét.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során a büntetés kiszabásánál releváns körülményeket helyesen feltárta, azok megfelelnek az 56/2017. BK véleményben foglaltaknak. A védői fellebbezés indokolásában hivatkozott időmúlás tekintetében alappal állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az enyhítő körülményként a vádlott magatartására tekintettel nem értékelhető. Az ebben a körben kifejtetteket a másodfokú bíróság maradéktalanul osztotta.

Az elsőfokú bíróság által alkalmazott büntetés is törvényes, az arányban áll a bűnösségi körülményekkel és a vádlott által elkövetett cselekmény tárgyi súlyával, annak enyhítésére a másodfokú bíróság nem talált okot.

Törvényes a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatának megállapítására és a feltételes szabadságra bocsáthatóságra vonatkozó rendelkezés is, míg a kiutasítás tekintetében az elsőfokú bíróság által kifejtetteket a másodfokú bíróság is osztotta.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék 26.B.1056/2018/15. számú ítéletét a Be.598.§ (2) bekezdése alapján tartott tanácsülésen a Be.605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítélet érdemére ki nem ható korrekciót igényelt a vádlott állampolgárságának feltüntetése a Be.561.§ (2) bekezdés b.) pontja és Be.184.§ (2) bekezdés d.) pontja alapján.

Budapest, 2019. június 26.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.. Feledi Tamás sk.
a tanács elnöke előadó bíró

dr. Borbás Virág Bernadett sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 26.B.1056/2018/15. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.98/2019/10. számú határozata folytán 2019. június 26. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2019. június 26.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő